

УВОД

Глобализација у економском смислу значи пораст међузависности тржишта и производње у различитим земљама кроз трговину добрима и услугама, слободан проток капитала, међународне стратешке споразуме те различите облике удруживања и измјене технологија.

Финансијска глобализација је само једна димензија комплексног процеса глобализације и дефинише се као интеграција локалног финансијског система једне државе у међународно финансијско тржиште и институције.

Сама интеграција могућа је само када се либерализује домаћи финансијски сектор и када у тако либерализованим економијама дође до повећања прекограничног протока капитала, укључујући и активно учешће даваоца и корисника кредита и употребе међународних финансијских посредника.

Иако су развијене земље најактивнији учесници у процесу финансијске глобализације, учешће земаља у развоју се свакодневно повећава првенствено због предности које финансијска глобализација носи тим земљама, као што су јефтинији и разноврснији извори финансирања, диверсификација ризика, јачање финансијских институција, лакши излазак на међународно тржиште исл.

Поред предности, финансијска глобализација носи одређене ризике, који углавном долазе до изражаја убрзо након отварања тржишта одређене државе. Либерализација којом се добро не управља може довести до финансијске кризе. Ако не постоји одговарајућа финансијска инфраструктура, либерализација коју прати улаз капитала може угрозити домаћи финансијски систем. Ако ослабе тржишне основе, доћи ће до шпекулативне активности од стране и домаћих и страних инвеститора што ће довести до одлива капитала.

Да би интеграција била успјешна, економске основе морају бити и остати јаке. Домаћа тржишта морају да буду регулисана и надгледана на одговарајући начин. Потреба за јаким основама је кључна јер глобализација чини домаће тржиште осјетљивијим на ударе из иностранства. Чак шта више, несавршености међународног тржишта могу довести до криза и ширења криза чак и на земље са добрим економским основама. Тренутна финансијска криза, као и кризе које су се десиле протеклих деценија у земљама које су нагло отвориле своја тржишта може навести и на мишљење да сама глобализација узрокује финансијску нестабилност и кризу.

Суштина и значај финансијске глобализације не може се довољно разумјети ако се не третира као сегмент ширег кретања и дешавања на подручју глобалног тржишта. Посебно је евидентан утицај глобализације на земље у развоју, које се морају укључити у глобалне свјетске токове, уколико желе да избјегну стагнацију и изолацију. Земље у развоју морају ефикасно искористити предности глобализације и вјешто избјећи све њене негативне стране уколико желе да буду равноправан учесник у свеукупним глобалним токовима.